

NUORTEN TULEVAISUUS- VIESTI

NUORTEN TULEVAISUUS- V I E S T I

MITEN NUORTEN TULEVAISUUSVIESTI SYNTYI?

Mitä mieltä nuoret ovat työelämästä ja tulevaisuudesta? Millaisessa Suomessa he haluaisivat elää tulevaisuudessa? Mikä nuorille on tärkeää? Entä miten varmistetaan, että nuoret voivat vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa?

Nämä kysymykset olivat perustana valtion nuorisoasiain neuvottelukunnan (Nuora) ja Taloudellisen tiedotustoimiston idealle koota yhteen Nuorten Korpilampi -seminaari vahvistamaan suomalaisen yhteiskunnan ymmärrystä nuorten tulevaisuuden näkymistä. Osaltaan tämän pohdinnan teki ajankohtaiseksi alkanut taloudellinen taantuma.

Korpilammen seminaarin rakennuspuiksi saatiin Taloudellisen tiedotustoimiston maaliskuussa julkistama tutkimus, jossa selvitettiin talouskriisin vaikutuksia nuorten tulevaisuudenuskoon. Nuorten arvot ja elämä -tutkimukseen osallistui noin 1100 iältään 15–21-vuotiasta nuorta ympäri maan. Tutkimus loi kuvan itseensä ja toisiinsa luottavista nuorista, joiden tulevaisuuteen liittyy kuitenkin paljon epävarmuutta.

” Ei nuorten tulevaisuudenusko ole minnekään kadonnut, mutta heidänkin pitää voida vaikuttaa omaan tulevaisuuteensa ja huomisen Suomen suunnitteluun”, kiteytti TAT-ryhmän toimitusjohtaja **Kari Väisänen** tutkimuksen julkistamistilaisuudessa.

Päät lyötiin siis alkuvuodesta yhteen, ryhdyttiin tuumasta toimeen ja suunnattiin kohti yhteistä tavoitetta: kutsutaan iso joukko nuoria koolle keskustelemaan, kannustetaan heitä ottamaan kantaa omaa elämäänsä koskeviin asioihin - ja viedään heidän mielipiteensä suoraan pääministerille!

Toukokuun 12. päivä 260 nuorta eri puolilta Suomea kokoontui Espoon Korpilammelle laatimaan omaa tulevaisuusviestiään päättäjille. Tulevaisuustyöpajoja järjestettiin teemoista koulutus ja työelämä, terveys ja hyvinvointi sekä yhteisöllisyys.

Seminaarissa nuoret jakautuivat ryhmiin, joissa he keskustelivat päivän teemoista Tiimiakatemia vetäjien johdolla. Ryhmätiloissa seinillä oli papereita, jotka oli otsikoitu eri aiheilla, kuten terveys, tulevaisuus, unelmatyö, pääteet, media, koulun rooli ja niin edelleen. Otsikoiden alle nuoret

Teos toteutettu tukien nuorten työllistymistä

TEKSTI: Heidi Linja 24 v.

KUVAT: Mikko Hiukka 28 v.

TAITTO: Juha Hydén 24 v.

PUNAKYNÄ: Satu Olkinuora 24 v.

TILAAJA: Taloudellinen tiedotustoimisto ja Nuora

saivat kirjoittaa mitä ajatuksia kyseinen aihe heissä herätti.

Tulevaisuuden unelmatöitä nuorten mielestä olivat muun muassa yrittäjä, kielenkääntäjä, kirjailija ja oman matkailuohjelman tekeminen. Nuoria huolestutti syrjäytyminen, masentuminen ja koulun kesken jääminen. Pelottavina asioina pidettiin työttömyyttä, turvattomuutta ja valintojen tekemistä.

- Mulle tää on oikea paikka, saa edes yrittää sanoa jotain, sanoi seminaariin osallistunut 18-vuotias **Niko Peltoniemi** Turusta.

Turkulaisen 19-vuotiaan **Laura Aron** mielestä seminaarissa oli hienoa kuulla samanikäisten mielipiteitä ja sitä kautta oppia muista ja itsestään. ” Paikkakunnasta riippumatta nuoret ajattelevat melko samalla tavalla”, Aro totesi.

Nuoran pääsihteeri **Tuomas Kurttila** piti keskusteluja ja pohdintoja erittäin korkeatasoisina. Hän on vakuuttunut että tulevaisuus on nuorilla varmoissa käsissä. ” Aikamme vaatii kuitenkin lapsi- ja nuorisopolitiikan vahvistamista. Ikääntyvän Suomen ja Euroopan menestyminen vaatii ajattelua ja johtajuutta, joka nostaa lapset ja nuoret yhteiskunnallisen kehityksen kulmakiveksi.”

Nuorten tulevaisuusviesti viedään pääministeri Matti Vanhaselle kesäkuun 12. päivän. Saanemme udella, mitä sitten tapahtuu, herra pääministeri?

Kaikki suomalaiset nuoret ovat voineet osallistua tulevaisuusviestiin osoitteessa myotatuuleen.fi ja samalla äänestää Suomen positiivisinta paikkakuntaa. Nuorten Korpilampi -seminaari ja Myötätuuleen-kampanja saivat ESR-tukea, mikä mahdollisti niiden toteutuksen.

Ota yhteyttä!

Nuorisopalvelun päällikkö Tomi Alakoski, Taloudellinen tiedotustoimisto, (09) 1315 1532, m. 040 501 5307, tomi.alakoski@tat.fi

Pääsihteeri Tuomas Kurttila, Valtion nuorisoasiain neuvottelukunta (09) 160 77351, m. 0400 681 680, tuomas.kurttila@minedu.fi

TAUSTAA JA FAKTA

NUORTEN ARVOT JA ELÄMÄ - TUTKIMUS

Taloudellinen tiedotustoimisto selvitti alkuvuodesta 2009, missä määrin talouskriisin uutisointi ja yritysten irtisanomiset ovat vaikuttaneet nuorten tulevaisuudenuskoon. Nuorten arvot ja elämä -tutkimukseen osallistui lähes 1 100 iältään 15–21-vuotiasta nuorta ympäri maan. Tutkimuksen toteutti 15/30 Research.

Nuorista 77 prosenttia näki Suomen tulevaisuuden valoisana. Peräti 85 prosenttia uskoo Suomen selviävän talouden taantumasta hyvin. 70 prosenttia vastaajista pitää median antamaa kuvaa Suomen taloudellisesta tilanteesta liian synkänä.

Vastaajista 69 prosenttia kertoi, että kiristynyt taloudellinen tilanne ei ole vaikuttanut heidän elämäänsä. Kolmasosa nuorista on kuitenkin rajoittanut kuluttamistaan yleisen taloudellisen tilanteen vuoksi.

Nuorten arvot ja elämä -tutkimukseen vastanneista nuorista 85 prosentin mielestä heidän elämänsä on onnellista. Tulevaisuuteen liittyy kuitenkin myös vakavia huolenaiheita.

Nuorista yli puolet pelkää, ettei löydä töitä tulevaisuudessa. Toisaalta, peräti 56 prosenttia nuorista naisista ja 45 prosenttia miehistä on huolissaan omasta jaksamisestaan tulevassa työelämässään.

Naisista 46 prosenttia pitää työelämää ”pelottavana paikkana”. Heistä puolet pelkää voivansa

saada potkut tulevaisuuden työpaikastaan. Jopa 76 prosenttia nuorista on huolissaan arvomaailman kovenemisesta.

NUORTEN KORPILAMPI

Vuonna 1977 pidetyn Korpilampi-seminaarin tehtävänä oli yhdistää suomalaisen yhteiskunnan eri osapuolet toimissa työllisyyden edistämiseksi. Tämän niin sanotun Korpilammen hengen jatkaksi päätettiin vuoden 2009 alussa kutsua koolle Nuorten Korpilampi -seminaari herättämään keskustelua nuorten tulevaisuudesta ikääntyvässä Suomessa. Alkanut taloudellinen taantuma vaati osaltaan nuorten näkökulman vahvistamista yhteiskunnallisessa keskustelussa.

Toukokuun 12. päivä Espoon Korpilammelle kokoontui 260 nuorta eri puolilta Suomea laatimaan tulevaisuusviestiään päättäjille. Osallistujia oli lukioista ja ammatillisista oppilaitoksista Helsingistä, Hämeenlinnasta, Turusta, Espoosta, Jyväskylästä, Lohjalta, Laukaasta ja Muuramesta. Nuorten Korpilampi -seminaarin tavoitteena oli kiteyttää nuorten ajatuksia ja tunteuksia tämän päivän Suomesta ja nuorten tulevaisuudesta. Päivän tulevaisuustyöpajojen teemoja olivat koulutus ja työelämä, terveys ja hyvinvointi sekä yhteisöllisyys.

Nuoret keskustelivat edellä mainituista teemoista työpajoissa, joita vetivät Tiimiakatemia nuoret tiimiyrittäjät. Nuoret ideoivat toimenpiteitä, joilla olisi myönteinen vaikutus heidän tulevaisuuteensa ja joita Suomi menestyäkseen tarvitsisi. Työpajojen keskusteluista on koottu käsissä oleva Nuorten tulevaisuusviesti, joka luovutetaan

pääministeri Matti Vanhaselle.

Nuorten Korpilampi -seminaarille on toivottu säännöllistä jatkoa. Nuoria on kuultava ja Suomen on uudistuttava yhteisellä visiolla tulevaisuudesta. Nuoret pystyivät tähän vuoden 2009 keväällä. Samaa päättäväisyyttä vaaditaan nyt päättäjiltä. Korpilammen henki on vahvistumassa.

MYÖTÄTUULEEN KAMPANJA

Myötätuuleen-kampanja on nuorille suunnattu kannustuskampanja, joka kannustaa nuoria uskomaan tulevaisuuteen ja olemaan aktiivisia oman elämänsä suhteen. Kampanjan tavoitteena on herättää nuoret ajattelemaan omaa tulevaisuuttaan, kannustaa heitä toimimaan oman tulevaisuutensa parantamiseksi sekä vahvistaa heidän uskoaan tulevaisuuteen.

Kampanjan ydin on myotatuuleen.fi-verkkosivusto, jossa nuoret voivat tuoda esille ajatuksiaan elämästään ja sen haasteista. Verkkosivusto toimii nuorten omana foorumina: sivustolla nuoret kannustavat toisiaan luottamaan tulevaisuuteen, itsenäistymään sekä tekemään päätöksiä, jotka vievät elämässä eteenpäin.

Nuoret löytävät sivustolle muun muassa sosiaalisten medioiden ja bannerimainonnan sekä toukokuun aikana katukuvassa näkyneen ulkomainonnan ja The Voice radiossa kuuluneen radiomainonnan avulla.

Kampanja kannustaa nuoria suhtautumaan tulevaisuuteen myönteisesti ja aktiivisesti, sillä kuten kampanja julistaa: pahinkin vastatuuli kestää vain hetken. •

NUORTEN TULEVAISUUSVIESTIT

Koulutus ja työelämä

1. Yleissivistäviin oppilaitoksiin enemmän työharjoittelua ja käytännönläheistä oppimista
2. Yleissivistäviin oppilaitoksiin enemmän valinnoisuuksia
3. Enemmän sosiaalisia- ja elämäntaitoja
4. Ammattiopiston kaksoistutkinto mahdolliseksi
5. Ammatillinen opetus kaksivuotiseksi

Terveys ja hyvinvointi

1. Liikunnanilo takaisin monipuolistamalla nuorten liikuntatarjontaa ja tiedottamalla vaihtoehtoista paremmin
2. Mielenterveyspalvelut lähelle nuoria ja keskitytään ennaltaehkäisyyn
3. Vanhemmille tukea kasvatukseen sekä kunnille enemmän resursseja antaa infoa vanhemmuudesta
4. Median käyttö tukemaan nuorten terveellistä elämää
5. Kouluissa paremmat mahdollisuudet/tarjonta liikunnan ja taideaineiden kokeilemiseen

Yhteisöllisyys

1. Suomen on oltava ennakkoluuloton, suvaitsevainen ja tasa-arvoinen
2. Mahdollisuuksia ”leikkimieliseen” harrastustoimintaan lisättävä. Aloituskynnys oltava matala
3. Nuorilla oltava vapaus valita ja kokeilla harrastuksia
4. Puhuminen ja itseilmaisu tärkeämpi osa kasvatusta
5. Pienryhmiä ja ryhmätöitä lisättävä kouluissa

Nuora

KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

Taloudellisen tiedotustoimiston tekemän Nuorten arvot ja elämä tutkimuksen mukaan 90 prosenttia nuorista suhtautuu koulunkäyntiin ja opiskeluun vakavasti. Nuoret kouluttautuvat tulevaisuuden työpaikkaa varten, eivät vain sivistääkseen itseään. Tämä näkyy myös toiveina koulutuksen sisällön suhteen. Toivomuslistalta löytyy niin työharjoittelua, käytännönläheistä oppimista, suuntautumisvaihtoehtoja kuin nopeaa valmistumistakin.

ENEMMÄN KÄYTÄNNÖNLÄHEISYYTTÄ

Ero ammatillisen opetuksen ja lukion välillä koetaan nuorten keskuudessa liian suureksi. Lukio-opetuksen vahva teoreettinen painotus koetaan lähinnä rajoittavaksi tekijäksi ja kuva oikeasta työelämästä jää pakollisten kurssien suorittamisen vuoksi suppeaksi. Nuoret kaipaisivatkin enemmän käytännönläheistä oppimista sekä konkreettista yhteistyötä yritysten kanssa. Työharjoittelut auttaisivat arvokkaan työkokemuksen saamisessa ja se helpottaisi merkittävästi nuorten työllistymistä. Tämä olisi erityisen tärkeää nyt, kun nuorisotyöttömyyden luvut ovat huipussaan. Koulun kautta luodut suhteet antaisivat myös hyvän pohjan kesätyön saamiselle.

Nuoret löytävät työharjoittelua ajasta kuitenkin konkreettisia haasteita: kokemuksen puute syö itsevarmuutta ja täten harjoittelijat ajautuvat valittavan usein takahuoneen hanttihommiin, jotka eivät vastaa oikeaa kuvaa ammatista. ”Miten voin saada oikean kuvan tarjoilijan työstä kiillottamalla viikon hopealusikoita takahuoneessa, saamatta yhtään oikeaa asiakaskontaktia?” Korpilampi seminaariin osallistuneet nuoret pohtivat. Nuoret olisivatkin motivoituneita näkemään mitä työelämä oikeasti on ja oppimaan siihen tarvittavia taitoja jo koulussa.

TOIVEENA VALINNANVAPAAUS

Vaikkakin nuoret arvostavat hyvää perustietoa ja yleissivistystä, toivotaan opetusmetodeja perusopetuksen suhteen muutettavan. Ryhmätyöskentelyä ja uusia oppimisen menetelmiä toivotaankin sovellettavaksi myös lukio-opiskeluun, sillä nuoret pääsisivät niissä harjoittamaan paljolti arvostettuja projekti- ja tiimityöskentelytaitoja. Mahdollisuudet projektimuotoiseen työskentelyyn nähdäänkin hyvin positiivisena niissä oppilaitoksissa, joissa tätä mahdollisuutta tarjotaan.

Yleissivistävien oppilaitosten pakollisten kurssien määrä kuitenkin raskauttaa nuorten opintoja. Vaikka nuori tietäisi jo lukioon mennessään haluavansa eläinlääkäriksi, joutuu hän silti suorittamaan hurjan määrän pakollisia opintoja kuten

musiikkia ja uskontoa, sen sijaan että rakentaisi itselleen hyvää tietopohjaa eläinlääketieteellistä varten.

Lisäksi paljon toivotut työharjoittelut sekä sosiaalisen ja elämäntaidot jäävät sekä kurssitarjottimessa että aikataulutuksessa auttamattomasti kakkoseksi. Toivomuslistalta löytyisikin keskeinen toive: enemmän valinnaisuutta myös yleissivistäviin oppilaitoksiin.

TIETOUTTA ERI AMMATEISTA

”En halua ensin opiskella kymmentä vuotta vain todetakseni ettei tämä ala ollutkaan sitä mitä kuvittelin” (nuori, Korpilampi-seminaari 5/09)

Peruskoulun heikon ammatillisen opetuksen seurauksena usea opiskelija pyrkii lukioon hakemaan lisää aikaa oman suuntautumisen ja kiinnostuksen kohteen löytämiseksi. Lukion kuitenkin ollessa voimakkaasti yleissivistävä ja ammatillisen opetuksen jäädessä vähäiseksi, opiskelijat eivät koe saavansa apua uravalinnoissaan. Tämä taas näkyy kalliina ja turhana jatkokouluttautumisena.

Lisää tietoutta ammateista tulisi siis antaa jo peruskoulussa, jolloin valinta lukion ja ammatillisen oppilaitoksen välillä helpottuisi. Nyt henkilökohtainen opastus ammatin löytämiseksi puuttuu lähes täysin. Ratkaisuehdotuksena nuorilta tuli esimerkiksi koulun ulkopuolinen kaupungin tarjoama ammatinvalintapsykologi, joka toimisi tiiviissä yhteistyössä alueen oppilaitosten kanssa.

Ei siis liene epäselvää, että nuoret suhtautuvat opiskeluunsa vakavasti. 57 prosenttia heistä on kuitenkin huolissaan siitä, onko heillä tulevaisuudessa töitä. Kysymys kuuluu: Tekevätkö oppilaitokset kaikkensa nuorten työllistämiseksi vai onko tärkeämpää vain kouluttaa heitä lisää ja lisää?

AMMATILLINEN OPETUS KAKSIVUOTISEKSI

Nuoret kokevat ristiriitaisena, että samanaikaisesti kun heidät haluttaisiin nopeasti työelämään, ammatillisten oppilaitosten nuoret saattavat viettää lukujärjestyksensä mukaisesti vapaapäivää. Opetus on venytetty kolmivuotiseksi, jotta se olisi tasa-arvoisessa asemassa lukion kanssa. Lukion kurssimuotoinen opiskelu mahdollistaa valmistumisen omaan tahtiin, mutta miten on ammatiloppilaitosten laita? ”Tasa-arvon” nimissä saatat viettää useita vapaapäiviä viikossa, ilman mitään mahdollisuutta käydä tutkintoasi loppuun nopeammin vaikka haluaisitkin. Resurssien tuhlaminen herättää kummastusta etenkin näin taantuman aikaan. Nopeampi valmistuminen säästäisi sekä aikaa että rahaa ja ammattiin valmistuvat nuoret saisivat oikean kuvan työelämästä nopeammin. Oikeutta kolmivuotiseen tutkintoon ei toki haluta poistaa, mutta aktiivisille nuorille tulisi taata nopeampi työelämään pääsy. Kurssimuotoinen opetus suunnitelma myös ammatillisessa opetuksessa mahdollistaisi kaikille henkilökohtaisen etenemistahdin.

50 PROSENTTIA NUORISTA ON HUOLISSAAN SIITÄ, MITEN HE JAKSAVAT ELÄMÄSSÄ TULEVAISUUDESSA.

- TALOUDELLISEN TIEDOTUSTOIMISTON NUORTEN ARVOT JA ELÄMÄ - TUTKIMUS 2009

”KAHDEN AMMATIN
OSAAJALLA ON AINA ENEMMÄN
TYÖPAIKKOJA HAETTAVANA.”

AMMATTIOPISTON KAKSOIS- TUTKINTO MAHDOLLISEKSI

Sen lisäksi, että ammatillinen opetus tulisi nuorten mukaan tiivistää kaksivuotiseksi, toivovat he myös ammatillisen kaksoistutkinnon mahdollistamista. Nykyään kaksoistutkinnon voi suorittaa yhdistämällä lukion ja ammatillisen koulutuksen, muttei kahden ammattitutkinnon välillä. Tutkimuksen mukaan 49 prosenttia nuorista naisista ja 35 prosenttia miehistä pelkää saavansa potkut tulevaisuuden työpaikasta. Uudelleen työllistyminen herätti epäuskoa ja pelko työttömyydestä on suuri. Suorittamalla ammatillisen kaksoistutkinnon nuoret voisivat sekä tehostaa oman alansa ammattiosaamistaan, sekä turvata asemaansa joutuessaan työttömäksi. Kahden ammatin osaaajalla on aina enemmän työpaikkoja haettavana. Esimerkeiksi nostettiin parturi-kampaaja-kosmetologi-yhteistutkinto, joka mahdollistaisi laajemman tarjonnan asiakaskunnalle.

Myös kilpailukykyisyys työmarkkinoilla ammatillisen kaksoistutkinnon suorittaneilla nähtiin todella positiivisena houkuttimena. Kouluttautuminen olisi nopeaa ja tehokasta ja nuoret pääsisivät sujuvasti jatkamaan työelämäänsä. Myös yritystoiminta osana opiskelua nähtiin positiivisena lisänä. Etenkin viimeisten vuosien aikana olisi hyvä lähteä kasvattamaan omaa asiakaskuntaansa kohti yrittäjyyden haasteita.

Se, miten kaksoistutkinnosta saadaan rakenteellisesti sujuva ja pakolliset aineet hyväksiluettua molemmilla puolin ammattitutkintoa, nähtiin vain muodollisena haasteena. Kysyntää ja innostusta kaksoistutkinto herätti nopeasti seminaarin aikana muissakin nuorissa.

ENEMMÄN SOSIAALISUUTTA JA ELÄMÄNTAITOJA KOULU- TUKSEEN

Samanaikaisesti kun suomalaiset nuoret ottavat opiskelunsa tosissaan, huoli omasta elämästä ja työssä jaksamisesta painaa monen mieltä. Jopa 50 prosenttia nuorista on huolissaan siitä, miten he jaksavat elämässä tulevaisuudessa. Lisäksi 57 prosenttia on huolissaan tulevaisuuden työllistymisestäään. Myös nuorten mielenterveys on ollut otsikoissa valitettavan usein. Mikä on oppilaitoksen rooli ja vastuu ennaltaehkäisevässä työssä?

Sosiaalisilla- ja elämäntaidoilla onkin laaja sisältö: omien vahvuuksiensa havaitseminen, ryhmätyöskentelyn oppiminen, esiintymistäidot, työssä jaksaminen, mielenterveyden ylläpitäminen, työhaastatteluista kunnialla selviäminen...lista on loputon. Vahvasta teorian tiedosta ei ole mitään hyötyä, mikäli sitä ei osata soveltaa käytäntöön, saati sitten myydä työnantajalle.

Linkit oppilaitoksen, kodin, työn ja oman elämän välillä korostuvat entisestään mielenterveyskysymysten tullessa julkisuuteen. Mikäli kouluun mennään oppimaan, pitäisikö tämä oppiminen nähdä laajemmassa mittasuhteessa kuin vain teorian tiedon osaamisessa? •

*Enemmän sosiaalisuutta ja
elämäntaitoja koulutukseen*

TERVEYS JA HYVINVOINTI

Suomalainen sananlaskukin sen tietää: ” Se on kuin rahaa pistäisi pankkiin jos nukkuu hyvin ”. Terveiden ja hyvinvoinnin ylläpitämisellä jo nuoresta pitäen voidaan nähdä parhaimmillaan samoja vaikutuksia. Hyvinvoinnin käsite onkin laajentunut pelkästä fyysisen kunnon ylläpitämisestä viime vuosikymmeninä myös henkisen hyvinvoinnin vaalimiseen. Jos nuori oppii näitä tärkeitä asioita jo kotonaan, on niitä helpompi huoltaa itse myös vanhemmalla iällä.

TUKEA VANHEMMUUTEEN

Taloudellisen tiedotustoimiston tekemän tutkimuksen mukaan 90 prosentilla nuorista on hyvät välit perheensä kanssa. Nuoret näkevätkin vanhempiensa vaikutuksen suurena omille mielipiteilleen ja tavoilleen. Nuoret kiteyttävät hyvän vanhemmuuden sanoihin: ”On osattava asettaa rajat, mutta säännöistä on keskusteltava nuoren itsensä kanssa ja perusteltava miksi näin tehdään.”

Vanhempien tulee olla luotettavia, mutta heidän on osattava antaa kasvavalle nuorelle myös tilaa tehdä omat ratkaisunsa.

Yllättävän monet nuoret olivat sitä mieltä, että tuleville vanhemmille tulisi järjestää enemmän jonkinlaista koulutusta arjen perusasioista, jotta

90 PROSENTILLA NUORISTA ON HYVÄT VÄLIT PERHEENSÄ KANSSA.

- TALOUDELLISEN TIEDOTUSTOIMISTON NUORTEN ARVOT JA ELÄMÄ - TUTKIMUS 2009

”KOULUPSYKOLOGIT TULISIVAT LUOKKAAN KERTOMAAN TOIMINNASTAAN JA OLEMASSAOLOSTAAN.”

he osaisivat välittää nämä tiedot myös lapsilleen. Nuorten mielestä vanhempien tulisi saada enemmän yhteiskunnan apua esim. sellaisissa tilanteissa kun molemmat käyvät töissä ja nuoret ovat pitkiä aikoja yksin kotona. Nuorilla tulisi olla muitakin luotettavia aikuisia joille puhua ja esim. koulun jälkeisiä harrastekerhoja kaivattaisiin enemmän. Ilmoille heitettiin myös idea opiskelijakortin rinnalle luotavasta äiti-lapsi-kortista, jolla saisi alennuksia opiskelijakortin tapaan esim. yhteisen harrastuksen aloittamiseen.

KATSE ENNALTAEHKÄISEVÄÄN MIELENTERVEYSTYÖHÖN

Monien nuorten kaveripiiristä löytyy tänä päivänä ikätovereita, jotka kärsivät jonkunlaisista mielenterveysongelmista. Nuoret kokevat, että heidän on hankalaa saada apua, koska mielenterveyshäiriöt koetaan edelleen nolona asiana ja siitä ei uskalleta kertoa tarpeeksi ajoissa.

Useimmissa kouluissa ei ole koulupsykologia, jonka juttusilla voisi käydä, eikä terveystarkastuksissa kiinnitetä tarpeeksi huomiota psykiseen hyvinvointiin. Koulupsykologit koetaan myös vieraiksi ja tähän toivottiin ratkaisuksi esimerkiksi lukuvuoden alussa käytävää pientä jututuokiota psykologin ja opiskelijoiden välillä. Näin avun hakeminen voisi olla helpompaa jos tarve sitä myöhemmin vaatii.

Nuorille riittäisi myös se, että koulupsykologit tulisivat luokkaan kertomaan toiminnastaan ja olemassaolostaan. Ennaltaehkäisevällä mielenterveystyöllä saatettaisiin välttyä pahimmalta ja tämä vaatii luottamuksen syntymistä ja asioista tiedottamista nuorille itselleen.

Terveystarkastukseen moni nuori kaipasi säännöllisyyttä ja syventymistä. Painon ja pituuden mittaamisen lisäksi moni haluaisi tietää esim. rikokeiden tuloksia.

terveystarkastuksiin moni nuori kaipasi säännöllisyyttä ja syventymistä. Painon ja pituuden mittaamisen lisäksi moni haluaisi tietää esim. rikokeiden tuloksia.

MONIPUOLISTA LIKKUMISTA

Ennaltaehkäisevään mielenterveystyöhön kuuluu myös monipuolinen liikkuminen ja sen mahdollistaminen. Liikunnalla kun on positiivinen vaikutus niin hyvinvointiin kuin sitä kautta itsetuntoonkin.

Nuoret toivoisivatkin enemmän mahdollisuuksia kokeilla liikuntaa monipuolisesti. Esimerkiksi kuntalaisten kanssa yhteistuumin kunnostettavat pelikentät toisivat toivottuja harrastuspaikkoja myös niille nuorille, jotka eivät aktiivisesti pelaaseuroissa tai joiden vanhemmilla ei ole varaa kustantaa kalliita harrastuksia. Kaikki nuoret eivät halua kilpailla liikunnan nimissä ja siksi toivottiinkin, että löytyisi enemmän mahdollisuuksia harrastamiseen, jossa ammattimaisuus

JOPA 83 PROSENTTIA NUORISTA OLI SITÄ MIELTÄ, ETTÄ YRITYKSET AJAVAT NYKYÄÄN LIIKAA OMAA ETUAAN.

- TALOUDELLISEN TIEDOTUSTOIMISTON NUORTEN ARVOT JA ELÄMÄ - TUTKIMUS 2009

ja kilpaileminen ei olisi ykkössijalla. Liikunnasta tahdotaan tehdä hauska ja innostava toiminta, josta voisi löytyä myös kavereita. Nuorten haluavat myös koulujen liikuntatunneille enemmän erikoisia lajivaihtoehtoja, joista voisi löytää sen oman juttunsa. Myös koulujen järjestämät "pakolliset liikuntapäivät" jolloin nuoret saavat valita listasta mieleisensä lajin, koettiin hyvänä ratkaisuna.

Nuoret mielestä kaupunkien ja kuntien tulisi tehdä enemmän yhteistyötä liikunnan suhteen, mutta huolenaiheeksi nousi kuitenkin se, että yhteistyön myötä urheilumahdollisuudet siirtyvät vain kaupunkeihin. Myös kuntien tarjonnan halutaan säilyvän kattavana tai jopa laajentuvan.

Koska kaikilla perheillä/ yksinhuoltajilla ei ole mahdollisuutta kustantaa nuoren harrastuksia, esimerkiksi kallista jääkiekkoa, tulisi yhteiskunnan tukea "harrastuseteliä", joka mahdollistaisi useamman nuoren monipuolisen harrastamisen.

LUOVUUS KUNNIAAN

Jopa 75 prosenttia nuorista naisista ja 64 prosenttia miehenaluista kokevat jo nyt elämänsä olevan kiireistä ja stressaavaa. Nuoret olivat yksimielisesti sitä mieltä, että kouluissa pitäisi tarjota enemmän luovia ja taiteellisia aineita vaikka suuntaus viime vuosina onkin ollut se, että niitä karsitaan muiden pakollisten kurssien tieltä. Luovien aineiden katsottiin kuitenkin parantavan elämänlaatua ja samalla helpottavan stressin tunnetta. Konkreettinen tekeminen ja luomisen tunne oli monelle nuorelle tärkeä arvo. Samalla tavalla kuin nuoret kaipaavat enemmän koulun jälkeisiä liikuntakerhoja, he kaipaivat myös luovuuskerhoja, joissa tavata samanhenkisiä ikätovereita.

MEDIAN VAIKUTUS

Terveellisen ja monipuolisen elämän mahdollistajana ja ohjaajana toimii tänä päivänä vanhempien lisäksi media. Usein käy niin, että kiireinen vanhempi ei ehdi olemaan nuoren kanssa ja kehottaa tätä katsomaan televisiota tai sitten nuori suuntaa huomionsa internettiin.

Televisio ja internet ovat kuitenkin täynnä yritysten markkinoitinviestejä ja ne saattavat antaa nuorille vääristyneen kuvan todellisuudesta. Jopa 83 prosenttia nuorista oli sitä mieltä, että yritykset ajavat nykyään liikaa omaa etuaan. Toiveena olikin, että tulevaisuudessa media voisi toimia enemmän tukena nuorten terveellisen elämän rinnalla pelkkien markkinoitinviestien sijasta.

Miten kävisikään jos Pihlajakadun asukkaat kävisivätkin Salatuissa Elämissä enemmän lenkillä ja käyttäisivät hissien sijasta portaita? Tai jos televisiossa pyörisi enemmän yhteiskuntavastuunsa tuntevien firmojen mainoksia? •

YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyys on tärkeä, mutta vaikeasti määriteltävä asia nuorille. Se on laaja käsite joka sulkee sisäänsä niin perhe- ja kaverisuhteet kuin asenteet maahanmuuttajiaikin kohtaan. Yhteisöllisyys sivuaa läheisesti myös koulu- ja työelämää, sillä suurin osa nuorten yhteisöistä löytyy koulumaailmasta. Valtaosa nuorista pitääkin tällä hetkellä tärkeimpänä yhteisönään joko omaa luokkaansa tai kaveriporukkaansa.

ARVOT KOVENEVAT

Taloudellisen tiedustustoimiston tekemän tutkimuksen mukaan 90 prosenttia nuorista on ylpeä suomalaisuudestaan. Samaan aikaan kuitenkin 76 prosenttia on huolissaan siitä, että arvot ovat jatkuvasti kovenemassa ja kylmenemässä meilläkin. Nuoret kokevat yhteiskunnan odottavan ja vaativan heiltä täydellisiä suorituksia ja jatkuvan kilpailun kuluttavan voimia.

Suurta kritiikkiä saa osakseen liian suuret luokka- ja ryhmäkoot, jotka saattavat pahimmillaan johtaa syrjäytymisvaaraan. Kun yhdellä opettajalla on opetettavana ja valvottavana liian monta oppilasta kerralla, hän ei ehdi millään jakamaan huomiotaan kaikille tasapuolisesti. Luokissa ei

välttämättä pääse syntymään luottamussuhteita opettajan ja oppilaan välille ja hiljaisimmat yksilöt voivat jäädä tärkeästä ryhmästään sivuun. Jos tällainen asetelma on päässyt syntymään jo ala-asteella, on nuoren helppo tulkita myös yläasteelle siirtyessään ettei hänellä ole niin paljoa väliä. Jos nuori ei pääse kokemaan yhteisöllisyyttä ja hyväksyntää koulumaailmassa, mistä hän sen tunteen löytää?

VAPAAUS VALITA JA KOKEILLA

Samaan aikaan kuin luokkakoot ovat kasvaneet, on myös harrastustoiminta nuorten mielestä muuttunut vaativammaksi. Moni urheilijanuori tähtää huipulle jo pienestä pitäen ja hyväntah-

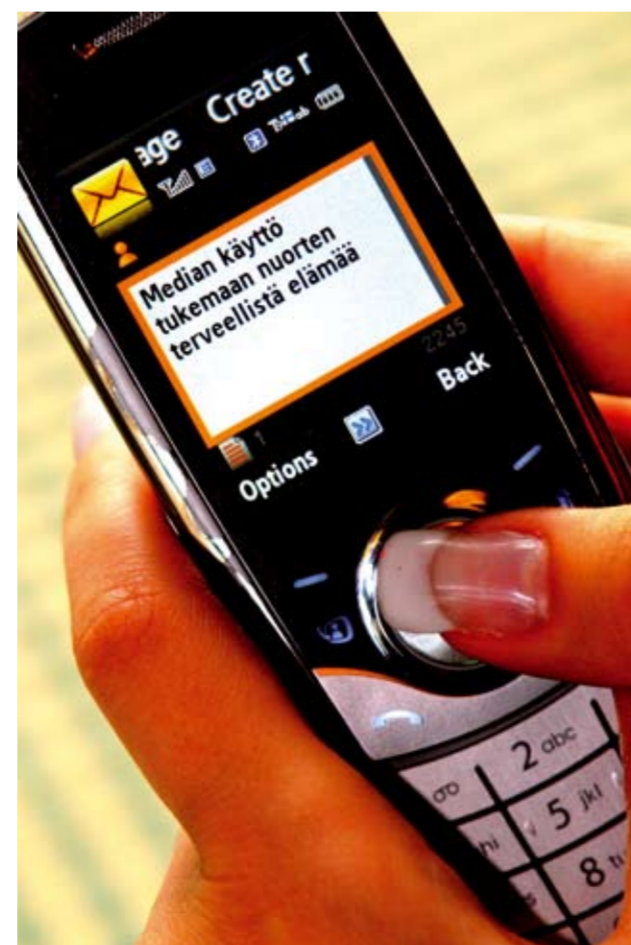
VIRTUAALISUUS VS. TODELLISUUS

Suurin osa tämän päivän nuorista kuuluu johonkin virtuaaliseen yhteisöön ja käyttää palvelua päivittäin. Irc-galleria, Facebook ja Messenger ovat tärkeitä yhteydenpitovälineitä monelle ja samalla ne antavat mahdollisuuden löytää samanhenkisiä ihmisiä vaikka toiselta puolelta maapalloa.

Vaikka nuoret suurelta osin pitävätkin internetiä hyvänä verkottumisen kanavana, he eivät halua, että internet korvaisi aidot ihmissuhteet oikeassa elämässä. Verkossa saattaa olla helpompi puhua ja avautua myös ystävilleen, mutta samaan aikaan tunteet saattavat olla siellä epäaitoja, vailla eleiden ja äänen sävyn tuomia vivahteita.

Nuoret toivovatkin, että nettimaailman ja oikeiden ihmissuhteiden välille löytyisi mahdollisimman monelle kultainen keskitie. Internet on kätevä yhteydenpitoväline kaukana asuviin ystäviin, mutta kehittyäkseen sosiaalisesti täytyy monen ymmärtää läheistensä merkitys.

Valitettavaa kuitenkin on, että oikeassa elämässä syrjäytymisvaarassa oleva nuori saattaa helposti upota internetin ihmeellisyksiin jos kukaan ei ole häntä sieltä vetämässä pois. Normaali ihmisten välinen vuorovaikutus on kuitenkin ainoa tapa jossa vuorovaikutustaidot kehittyvät ja siksi näitä tilanteita tulisi pystyä tarjoamaan myös nuorille yksilöille enemmän.

”HYVÄNTAHTOISET, VAIN LIIKKUMISEN ILOON JA YHDESSÄOLOON TÄHTÄÄVÄT HARRASTEKERHOT OVAT KUIHTUNEET MONESTA PAIKASTA POIS.”

toiset, vain liikkumisen iloon ja yhdessäoloon tähtäävät harrastekerhot ovat kuihtuneet monesta paikasta pois. Nuoret kaipaavatkin enemmän vaihtoehtoihin tutustumista ja oman juttunsa löytymistä rennossa hengessä. Tärkeintä olisi yhdessäolo ja uusiin ihmisiin tutustuminen, ei niinkään saavuttaminen ja kilpaileminen. Aloituskynnyksen tulisi olla matala ja mukaan lähteminen kiinni nuoren omasta halusta.

Nuoret jakaantuvat myös entistä pienempiin ja intohimoisempiin ryhmiin musiikkimakunsa ja arvojensa pohjalta ja siksi tarve kohdennetuille tapahtumille oli myös suuri. Jos nuori kokee arkipäivänsä aikana syrjäytyneisyyttä, hän saattaa kuitenkin löytää oman porukkansa esim. jonkun yhtyeen kautta. Tätä kautta koettu hyväksytyksi tuleminen tunne on monelle elintärkeä. Erilaisiin tapahtumiin osallistuminen saattaa saada nuoren kiinnostumaan myös tapahtumien järjestämisestä ja aktivoitumaan tätä kautta vapaa-ajallaan.

ENEMMÄN RYHMÄTÖITÄ!

Nuorten mielestä Suomessa riittää ennakkolouloja ja asenteita, jotka vaikuttavat toisiin tutustumisessa. Jopa 60 prosenttia nuorista oli sitä mieltä, että vierasmaalaisten muuttamista Suomeen tulisi rajoittaa. Maahanmuuttajajoukko on vaikeaa lähestyä, koska kieli, arvot ja tavat poikkeavat niin usein omista totutuista tavoista. Stereotyyppiset näkemykset muodostetaan nopeasti ja yleistäen, koko ihmisryhmä leimataan yhden henkilön perusteella. Nuoret kokevat, että tämä johtuu hyvin pitkälle tiedon puutteesta ja siitä seuraa ymmärtämättömyyttä toisten oloja kohtaan.

Pinnan alla kyttee kuitenkin halu oppia suhtautumaan vierasmaalaisiin paremmin ja nähdä toiset enemmän voimavarana kuin uhkana.

Yhtenä ratkaisukeinona nuoret näkivät ryhmä-

töiden lisäämisen kouluissa. Niiden nähtiin lisäävän yhteisöllisyyttä ja ystäväystymistä paremmin luokissa sekä edesauttavan tiimityötaitojen oppimista.

Nuorten Korpilampi -seminaari saikin nuorilta kiitosta juuri siksi, että ystäväporukat sekoitettiin eri pöytäryhmiin ja näin nuoret saivat käytännön kautta kokea ennakkoloulojen turhuuden ja sen, että erilaistenkin ihmisten kanssa voi tulla toimeen.

POLITIIKASTA LÄHESTYTTÄVÄMPÄÄ

Usein kuvitellaan, että politiikka ei kiinnosta nuoria, mutta tutkimuksen mukaan 86 prosenttia nuorista on sitä mieltä, että ammattiyhdistysliikkeet ovat tarpeellisia ja 82 prosenttia piti myös äänestämistä tärkeänä.

86 PROSENTTIA NUORISTA ON SITÄ MIELTÄ, ETTÄ AMMATTIYHDISTYSLIIKKEET OVAT TARPEELLISIA

- TALOUDELLISEN TIEDOTUSTOIMISTON
NUORTEN ARVOT JA ELÄMÄ - TUTKIMUS 2009

Ongelmaksi koettiin kuitenkin tunne, että politiikka on liian kaukana arjesta. Nuoret eivät halua, että heidät pakotetaan osallistumaan politiikkaan, mutta jos se tuntuisi ihmisläheisemmältä olisi siihen mukaan lähteminen helpompaa ja kiinnostavampaa.

Hyväksi koettiin mm. Itsevaltiat tv-sarja, joka yhdistää tietoa ja huumoria ja nuoret ehdottivatkin, että television luotaisiin politiikkaohjelma, joka olisi suunnattu vain nuorille. Tällä hetkellä politiikka tuntuu tabulta eivätkä nuoret oikein osaa puhua omista kannoistaan eikä heitä myöskään siihen rohkaista.

Nuorten Korpilampi -seminaariin osallistuneet nuoret toivovatkin, että tulevaisuuden Suomi olisi tasa-arvoinen, suvaitsevainen ja ennakkoluuloton. Me kaikki olemme olleet joskus nuoria ja idealisteja. Mutta onko siinä mitään väärää?

Nuorissa on kuitenkin tulevaisuus. •

KORPILAMPI TUNNELMIA

NUORTEN TULEVAISUUSVIESTI

KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

- 1) Yleissivistäviin oppilaitoksiin enemmän työharjoittelua ja käytännönläheistä oppimista
- 2) Yleissivistäviin oppilaitoksiin enemmän valinnaisuutta
- 3) Enemmän sosiaalisia ja elämäntaitoja koulutukseen
- 4) Ammatillinen opetus kaksivuotiseksi
- 5) Ammattiopetuksen kaksoistutkinto mahdolliseksi

TERVEYS & HYVINVOINTI

- 1) Liikunnan ilo takaisin monipuolistamalla nuorten liikuntatarjontaa ja tiedottamalla vaihtoehtoista paremmin
- 2) Mielenterveyspalvelut lähelle nuoria ja keskitytään ennaltaehkäisyyn
- 3) Vanhemmille tukea kasvatukseen sekä kunnille enemmän resursseja antaainfoa vanhemmuudesta
- 4) Median käyttö tukemaan nuorten terveellistä elämää
- 5) Kouluissa paremmat mahdollisuudet / tarjonta liikunnan ja taideaineiden kokeilemiseen

YHTEISÖLLISYYS

- 1) Suomen oltava ennakkoluuloton, suvaitsevainen ja tasa-arvoinen
- 2) Mahdollisuuksia ”leikkimieliseen” harrastustoimintaan lisättävä ja aloituskynnys oltava matala
- 3) Nuorilla oltava vapaus valita ja kokeilla harrastuksia
- 4) Puhuminen ja itseilmaisu tärkeämpi osa kasvatusta
- 5) Pienryhmiä ja ryhmätyötä lisättävä koulussa

